

วิธีการรักษาโรคเชื้อราที่เล็บ

การรักษาโรคเชื้อราที่เล็บมีหลายวิธี เช่น

- **การใช้ยารับประทานต้านเชื้อรา** ยามีประสิทธิภาพในการรักษาสูง เหมาะกับการติดเชื้อหลายเล็บหรือมีการติดเชื้อแพร่กระจายผิวหนัง แต่การใช้ยารับประทานจะได้ผลดีกับโรคโดยเฉพาะที่เกิดจากเชื้อกลากแท้หรือเชื้อยีสต์บางชนิด การใช้ยารับประทาน เช่น ยา ketoconazole ต้องระวังผลข้างเคียงของยา เช่น การแพ้ยา ผลต่อตับและไต รวมถึงปฏิกิริยาของยาอื่นกับยาด้านเชื้อรา
- **การใช้ยาทาเฉพาะที่** เป็นการรักษาที่มีความปลอดภัย ยาทามีหลายรูปแบบ เช่น ชนิดที่เป็นสารละลาย หรือชนิดที่เป็นยาทาเคลือบเล็บ การเลือกรักษาด้วยยาทาเฉพาะที่นั้นจะใช้ได้ดีโดยเฉพาะโรคเชื้อราที่เล็บที่มีจำนวนเล็บไม่มากนัก เล็บบางและไม่มีเชื้อราที่ลามไปถึงโคนเล็บ อาจต้องใช้ยาทาต้านเชื้อราอื่นๆ ร่วมด้วย หากผู้ป่วยมีการติดเชื้อที่ผิวหนังส่วนอื่นรวมด้วย เช่น ที่ฝ่าเท้า ง่ามนิ้วเท้า
- **การใช้วิธีการอื่นๆ ในการรักษา** เช่น การใช้แสงเลเซอร์ หรือเครื่องมือกรอเล็บ เสริมในการรักษาโรคเชื้อราที่เล็บ มีการศึกษาว่าได้ผลดีและปลอดภัย

การรักษาต้องใช้ระยะเวลานาน อาจใช้เวลาหลายเดือนหรืออาจเป็นปี และยังมีโอกาสเกิดโรคซ้ำได้ แม้ว่าเล็บที่ดูเหมือนเกือบจะปกติหลังการรักษาแล้ว ยังอาจมีเชื้อราจำนวนน้อยอยู่ซึ่งเป็นเหตุของการเกิดโรคซ้ำ ดังนั้นการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันอีกครั้งโดยเฉพาะก่อนหยุดการรักษาก็ถือว่ามีความสำคัญ

ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติตัว

- โรคเชื้อราที่เล็บเป็นโรคติดต่อที่จากคนสู่คน จากสัตว์สู่คน และจากดินสู่คน แต่การติดต่อกันไม่สามารถติดกันง่าย
- การดูแลสุขภาพเล็บเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การตัดเล็บเท้าอย่างถูกวิธี, ไม่ควรใช้วิธีตัดเซาะหรือเลาะเล็มส่วนด้านข้างของเล็บ หรือ การตัดจมูกเล็บ เป็นต้น การตัดเล็บไม่ถูกวิธีอาจทำให้เกิดเล็บขบ รวมถึงการทำเล็บที่ร้านและมีการใช้ของร่วมกันอาจทำให้ติดเชื้อราที่เล็บ
- การดูแลเท้าเพื่อลดการติดเชื้อราที่เท้าและแพร่กระจายมาที่เล็บ โดยการดูแลเท้าให้แห้ง, ไม่ควรเดินเท้าเปล่าในที่สาธารณะ รวมถึงการเลือกชนิดรองเท้าที่เหมาะสม ไม่ควรรัดแน่น อับชื้น หรือเปิดปลายเท้า โดยเฉพาะในผู้ป่วยเบาหวานหรือผู้สูงอายุที่มีปัญหาเรื่องการมองเห็น การเคลื่อนไหว การมีความผิดปกติของโครงสร้างเท้าร่วมด้วย ควรให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการดูแลเท้า
- การใช้ยารักษาเชื้อราชนิดรับประทาน ควรแจ้งให้แพทย์ทราบถึงยาอื่นๆ ที่ได้ร่วมกันโดยเฉพาะยากดภูมิคุ้มกันหรือโรคประจำตัว อื่นที่มีร่วมอยู่ เพื่อลดโอกาสการเกิดปฏิกิริยาของยารับประทานต้านเชื้อรากับยาประจำตัว

จัดทำโดย

ผศ.พญ.จรัสศรี พียาพรรณ

ผศ.นพ.สุนันต์ บุณยะรัตเวช

สนับสนุนการพิมพ์โดย

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ตรวจสอบเนื้อหาครั้งสุดท้าย พ.ศ.2563

รหัสหน่วยงาน DE

สงวนลิขสิทธิ์โดย พรบ. การพิมพ์ 2537

ผ่านพบ
สุขภาพ
ออนไลน์

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

โรคเชื้อราที่เล็บ

คลินิกโรคเชื้อราที่เล็บ

สาขาวิชาโรคเชื้อราผิวหนัง

ภาควิชาตจวิทยา

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

SIPI DE1069263

โรคเชื้อราที่เล็บคืออะไร

- โรคเชื้อราที่เล็บ (onychomycosis) หมายถึง การติดเชื้อราซึ่งรวมถึงราที่เป็นรูปร่างสายรา หรือ รูปร่างของยีสต์ (ราที่มีลักษณะเป็นเซลล์กลม) ที่เล็บ
- ในประเทศไทย เชื้อราที่พบบ่อยได้แก่ เชื้อกลากแท้ (dermatophytes), เชื้อกลากเทียม (non-dermatophytes) และเชื้อยีสต์ (yeasts) โดยเฉพาะเชื้อแคนดิดา (Candida)
- โรคเชื้อกลากเทียมที่เล็บมักไม่ค่อยตอบสนองต่อการรักษา

ลักษณะและอาการของโรคเชื้อราที่เล็บ

- โรคเชื้อราที่เล็บโดยส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่มีอาการอะไร อาจตรวจพบโดยแพทย์
- ผู้ป่วยบางรายอาจมีรอบเล็บบวมแดง โดยเฉพาะนิ้วมือที่ต้องโดนน้ำบ่อยๆ ซึ่งเกิดจากเชื้อยีสต์
- โรคเชื้อราที่เล็บอันเนื่องมาจากเชื้อกลากแท้หรือเชื้อกลากเทียมพบที่เล็บเท้าพบได้บ่อยกว่าเล็บมือ และเป็นโรคที่พบได้บ่อยในผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก โดยเฉพาะพบในผู้สูงอายุที่อาจมีโรคร่วมอื่นๆ เกิดอยู่ด้วยก็ได้
- ผู้ป่วยส่วนหนึ่งอาจมีการติดเชื้อราที่ผิวหนังส่วนอื่นร่วมด้วย เช่น โรคเชื้อราที่เท้า หรือ ที่ผิวหนังส่วนอื่น ซึ่งเกิดจากการแพร่เชื้อจากเล็บ
- ผู้ป่วยบางส่วนอาจมีผลแทรกซ้อนตามมาหลังการติดเชื้อราที่เล็บ เช่น เล็บขบ เล็บขบอักเสบติดเชื้อ หรือ เกิดการ

ลักษณะที่สังเกตของโรคเชื้อราที่เล็บที่สำคัญ คือ

- จำนวนของเล็บผิดปกติ มีเพียงประมาณ 1 - 3 เล็บ
- เล็บที่ติดเชื้ออาจพบลักษณะหนาตัวขึ้น มีขุยหนาใต้เล็บ มีสีเล็บที่เปลี่ยนแปลงไป หรือเล็บที่แยกตัวออกมาจากฐานเล็บ อาจเห็นเป็นโพรงหรือช่องว่างใต้เล็บ

โรคที่ต้องวินิจฉัยแยกโรคคือโรคสะเก็ดเงินที่เล็บซึ่งเล็บจะมีความผิดปกติคล้ายกับโรคเชื้อราที่เล็บ แต่มักมีเล็บผิดปกติจำนวนหลายเล็บทั้งเล็บมือและเล็บเท้า หรือมีผื่นสะเก็ดเงินร่วมด้วย

จะทราบได้อย่างไรเป็นเชื้อราที่เล็บ

- การที่จะวินิจฉัยโรคเชื้อราที่เล็บนั้น จะต้องอาศัยลักษณะของเล็บที่มีความผิดปกติ ร่วมกับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น การขูดขุยจากเล็บไปตรวจหาเชื้อรา การเพาะเชื้อราเพื่อจำแนกเชื้อร่าก่อโรค
- หากเกิดจากเชื้อกลากเทียม แพทย์อาจต้องตรวจทางห้องปฏิบัติการซ้ำ โดยเฉพาะการเพาะเชื้อเพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค
- การขูดเล็บเพื่อการส่งตรวจจะทำโดยการตัดเล็บส่วนนอกออก และนำขุยที่ได้จากส่วนเล็บที่เป็นโรคมาตรวจทางห้องปฏิบัติการ วิธีนี้เป็นวิธีมาตรฐาน อาจทำให้ผู้ป่วยมีความเจ็บปวดหรือเลือดออกได้เล็กน้อย หลังจากนั้นจะนำขุยที่ได้

การรักษาโรคเชื้อราที่เล็บ

- โรคเชื้อราที่เล็บมีความผิดปกติอาจสร้างปัญหาให้ผู้ป่วย แต่ไม่ใช่ภาวะเร่งด่วนที่ต้องรีบรักษา การรักษาเชื้อราที่เล็บต้องใช้เวลาจนจัดเป็นโรคที่รักษาได้ไม่ถนัด แต่ก็ยังเป็นโรคที่สามารถรักษาได้
- ก่อนเริ่มการรักษาโรคเชื้อราที่เล็บ แพทย์จะตรวจทางห้องปฏิบัติการก่อนเพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค นอกจากนี้แพทย์อาจต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น โรคประจำตัว ยาที่รับประทานประจำ ชนิดของเชื้อหรือ

โรคเชื้อราที่เล็บแบบไหนที่รักษายาก

- การติดเชื้อมากกว่าร้อยละ 50 ของเนื้อเล็บ
- การติดเชื้อบริเวณด้านข้างของเนื้อเล็บ
- เล็บที่มีความหนาตัวมากกว่า 2 มิลลิเมตร
- พบแถบสีเหลือง สีส้มหรือสีขาวเป็นเส้นในเนื้อเล็บ ซึ่งบ่งถึงการมีก้อนเชื้อราอัดแน่นอยู่ใต้เล็บ
- การติดเชื้อกลากเทียม
- ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยที่มี

